



Inför 3-30-300 som princip för planering av grönsstruktur i tätorterna

Att förtäta städer vid nybyggnation görs för att det blir lägre kostnader för vägar, ledningar och annan infrastruktur. Det är då vanligt att grönytor tas i anspråk. De tätortsnära grönyterna, såväl grönstråk, parker, lekparkar med grönytor och små mini- eller mikroparker hotas på grund av förtätningen. Mängden grönyta i städerna minskar.

I Vänersborg har det byggts mycket på senare tid och en hel del som ligger i plan, såsom ny tingsrätt, skolor, mötesplats för unga med flera. I stort ser vi att kommunen ofta tar hänsyn till att bevara grönområden. Men vi ser också att ibland får grönområden lämna plats för betong.

Vi befinner oss i ett föränderligt klimat där vi tydligare och oftare drabbas av skyfall med översvämningar och värmeböljor vilket orsakar stora samhällskostnader. Vi måste öka stadens motståndskraft att förebygga, dämpa och stå emot effekterna av klimatförändringar.

Det finns naturbaserade lösningar (NBS) i stadsplaneringen för hållbarhet, biologisk mångfald, klimatanpassning och folkhälsa. Principen 3-30-300 som tillsammans med andra planeringsmetoder och förvaltning i kommunen kan stärka kommunens motståndskraft mot klimatförändringarna och samtidigt göra kommunen mer attraktiv som bostadsort och för besöksnäringen. Samtidigt gynnar principen de ekosystemtjänster som Boverket anser ska integreras i samhällsplaneringen.

Principen 3-30-300 innebär:

- 3 träd - Att alla ska kunna se minst tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats.
- 30 procent - Att varje stadskvarter ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad. Måttet krontäckningsgrad talar om hur stor del av en yta som skuggas av trädkronor.
- 300 meter - Alla invånare ska ha max 300 meter till ett grönområde.

Syfte

- Principen 3-30-300 kan användas som ett bra verktyg för att utveckla grönstruktur i Vänersborgs tätorter.
- Metoden kan användas för att säkerställa att satsningar görs som ökar motståndskraften mot klimatförändringar i form av värmeböljor och skyfall.
- Hälsoeffekter gynnas: Att vistas i naturen sänker blodtryck och stress och på sikt har positiv inverkan på medborgarnas fysiska och mentala hälsa.
- Vid värmeböljor kan god tillgång till skuggplatser vara avgörande för att förhindra att personer drabbas av värmeslag.
- Biologisk mångfald behöver säkras och öka: En variation av insekter, grod- och kräldjur, växter och träd av olika storlek minskar sårbarheten och ökar pollineringen av t.ex. fruktträd, bärbuskar och säd.

En omvärldspaning visar att ett flertal andra kommuner har infört principen, exempelvis Trollhättan, Malmö, Göteborg.

Vänsterpartiet föreslår att:

- Kommunen inför och tillämpar principen 3-30-300 i samhällsplaneringen och utveckling av grönska i tätorterna.

Vänersborg den 16 maj 2025

Gunilla Cederbom, Stefan Kärvling, Ida Hildingsson och Lutz Rininsland

Vänsterpartiet